

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.54/2013/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. december 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott**tellen folyamatban lévő büntető ügyben az Egri Törvényszék 2012. november 26. napján kihirdetett 1.B.198/2012/26. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott testi épség elleni cselekményét testi sértés büntettének (Btk. 170. § (1) és (3) bekezdés) **minősíti**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

Az Egri Törvényszék a 2012. november 26. napján kihirdetett 1.B.198/2012/26. számú ítéletével **vádlott**at a Btk. 226. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő testi sértés vétsége miatt 1 (egy) év 4 (négy) hónapi - végrehajtásában 3 (három) évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 2 (kettő) évre a törzsszáslós rendfokozatba történő visszavetésre ítélte. A vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól és kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész három napi gondolkodási időt követően a törvényes határidőben fellebbezést jelentett be téves jogi minősítés, és a vádlottal szemben súlyosabb büntetés kiszabása érdekében. Előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, mely szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a vádlottat nem a vád szerint, súlyos testi sértés büntette miatt marasztalta, hanem terhére csak a könnyű testi sértés vétségét róta. Álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján csak arra vonható le következtetés, hogy **sértett** a bordatörését a szolgálati gépkocsiban szenvedhette el, amelyért csak **vádlott** tehető felelőssé. Nem értett egyet az Egri Törvényszék által alkalmazott büntetéssel, mivel álláspontja szerint az előzetes mentesítés feltételei nem állnak fenn. Vitatta továbbá a rendfokozatba történő visszavetés alkalmazását, mivel jogi álláspontja szerint a lefokozás áll arányban a vádlott terhére rótt bűncselekményekkel. Indítványozta ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a vádlott testi épség elleni bűncselekményének súlyos testi sértés büntettének történő minősítését, az előzetes mentesítés mellőzését, és a vádlottal szemben lefokozás mellékbüntetés kiszabását.

A vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.106/2013/1. számú átiratában módosítással tartotta fenn az ügyész által bejelentett fellebbezést, míg a vádlott és védője fellebbezését alaptalannak ítélte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és mérlegelési jogkörében eljárva helyes tényállást állapított meg, eleget tett indokolási kötelezettségének is. A mérlegelésen alapuló tényállás módosítására a felülmérlegelés tilalmára figyelemmel nem látott lehetőséget, ezért sem a súlyosabb minősítés érdekében bejelentett ügyészi, sem pedig a felmentés érdekében bejelentett védelmi fellebbezések álláspontja szerint eredményre nem vezethetnek. Az elsőfokú ügyészi álláspontot megváltoztatva a továbbiakban nem vitatta az ítéletben megállapított testi épség elleni bűncselekmény minősítését, egyetértett azzal, hogy a bíróság a vádlottat könnyű testi sértés vétségében marasztalta. A büntetési célok elérése érdekében pénzmellékbüntetés kiszabását is szükségesnek tartotta, azonban az előzetes mentesítésre és a katonai mellékbüntetésre vonatkozó rendelkezésekkel egyetértett. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a vádlottal szemben alkalmazzon pénzmellékbüntetést, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője védence felmentése érdekében bejelentett fellebbezést továbbra is fenntartotta. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mivel a bíróság tényből további tényre helytelenül következtetett, amikor ítéletének tényállását megállapította. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértő véleményéből helytelenül vonta le azt a következtetést, hogy a sértett a szolgálati gépjárműben szenvedte el sérüléseit. A sértett ugyanis a jogszerű intézkedéssel szembe helyezkedett, ezért testi kényszert alkalmaztak vele szemben, és amikor a gépkocsihoz vezették ellenállásának megtörése érdekében a gépkocsihoz szorították. A rendőrkapitányságon bizonyíthatóan nem került sor a bántalmazásra, és a szolgálati gépjárműben sem szenvedhette el a sérülést, mivel a szűk tér miatt erre lehetőség nem volt. Csak arra vonható le következtetés a szakértői vélemény szerint, hogy nyomás következtében szenvedett a sértett bordatörést, amely akkor történhetett, amikor a szolgálati gépkocsihoz szorították. Mindez azonban a jogszerű rendőri intézkedés keretében történt, a sértett ellenállásának leküzdése érdekében, ezért sértett által elszenvedett sérülések miatt védence nem tehető felelőssé. Indítványozta ezért az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölését, és ezt követően védence felmentését az ellene emelt vád alól.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor a bejelentett kizárási indítványt nem bírálta el. Megállapítható, hogy az eljáró tanács ellen a Be. 21. § (1) bekezdés e./ pontjára hivatkozással kizárási indítványt

terjesztettek elő. Az eljáró büntető tanács elnöke írásban nyilatkozott, hogy nem érzi magát elfogultnak az ügyben és kizárásához nem járul hozzá. Ugyanígy nyilatkoztak a tanács ülnökei is a tárgyalási jegyzőkönyv szerint. A kizárási indítványt azonban a Be. 24. § (7) bekezdés b./ pontja alapján nem bírálta el a bíróság másik tanácsa, és az ítélő tanács ügydöntő határozatot hozott, majd az iratokat felterjesztette másodfokú elbírálás érdekében. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a bejelentett kizárási indítvány nem megalapozott, a rendelkezésre álló bírósági iratok alapján nem vonható le következtetés arra, hogy az eljáró tanács elnöke, vagy a tanács ülnökei egyéb okból elfogultak lettek volna a vádlottal szemben. Erre figyelemmel megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértés a Be. 375. § (1) bekezdése alapján nem vezethetett az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, mivel az nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, illetőleg a vádlott bűnösségének a megállapítására. A Be. 24. § (3) bekezdése szerint a Be. 21. § (1) bekezdés e./ pontjára alapított kizárási okra alapított kizárási indítvány esetén a kizárási okkal érintett bíró ügydöntő határozat meghozatalában is részt vehet.

Az elsőfokú bíróság egyebekben az eljárási szabályokat betartotta, törvényesen oktatta ki az eljárás résztvevőit jogaikra. Nem tévedett, amikor a tárgyaláson vallomást megtagadó vádlott nyomozás során tett vallomását ismertette, miután az érdekeltek nem kérték annak felolvasását.

Az elsőfokú bíróság a vádlott nyomozás során tett vallomásai mellett a bizonyítás részévé tette az általa kihallgatott tanúk vallomásait, akik jelen voltak a rendőri intézkedésnél, illetve a vádlottat látták a rendőrkapitányság épületébe előállítását követően. Helyesen tette a bizonyítás részévé az orvosi látleteket, továbbá a tárgyaláson meghallgatott igazságügyi orvos szakértő által előadottakat.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat számba vette, és mérlegelési jogkörében állapította meg ítéletének tényállását. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a jogszerű intézkedést követően a vádlott, a szolgálati gépjárműben a sértettet bántalmazta, azonban ez a bántalmazás nem vezethetett ahhoz, hogy neki sorozat bordatörést okozzon, csak nyolc napon belül gyógyuló sérülések okozására volt alkalmas. A sértett által elszenvedett sérülések helyére, a sértett vallomására és az orvos-szakértői véleményre figyelemmel azonban megállapította, hogy a vádlott volt az, aki bántalmazta a sértettet a kapitányságra történő beszállítás alatt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás iratellenes megállapításokat nem tartalmaz, illetve nem állapítható meg az sem, hogy tényből további tényre helytelenül következtetett volna.

A vádlott védője által előterjesztett bizonyítási indítványt a másodfokú bíróság, mint szükségtelent elutasította. Az indítvány arra vonatkozott, hogy a bíróság hallgasson ki egy olyan tanút, aki látta a sértettel szemben alkalmazott testi kényszert előállítását megelőzően. Az elsőfokú bíróság azonban erre vonatkozóan a szükséges bizonyítást lefolytatta, a vádlott és rendőr társai vallomásai mellett

kihallgatta **tanú1**, és rögzítette, hogy a sértettel szemben a rendőrök testi kényszert alkalmaztak, és a szolgálati autó oldalának támasztották a bilincselés végrehajtása érdekében. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a további bizonyítás e körben szükségtelen, az az eljárás további elhúzódását eredményezné, ezért az előterjesztett bizonyítási indítványt a másodfokú bíróság elutasította.

Az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, amely a másodfokú bíróság álláspontja szerint mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és felülbírálatra alkalmas. A másodfokú eljárásban nem merültek fel olyan új tények, és bizonyítékok, amelyek szükségessé tennék további bizonyítási eljárás lefolytatását, az eltérő tényállás megállapítása érdekében előterjesztett fellebbezés lényegében az elsőfokú bíróság okszerű mérlegelő tevékenységét támadja, amely a Be. 351. § (1) és a Be. 352. § (3) bekezdésére figyelemmel eredményre nem vezethet.

A vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban részben tévedett cselekménye jogi minősítésekor.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott cselekményének elbírálásakor, azok elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit kell figyelembe venni, mivel az elbírálásakor hatályos Btk. nem teszi lehetővé cselekményeinek enyhébb megítélését. A cselekmény elbírálásakor hatályos Btk. 302. § (1) bekezdése súlyosabban rendeli büntetni a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazást, ennek büntetési tételét 1-5 évig terjedő szabadságvesztésben határozza meg, míg az elkövetéskor hatályos büntető törvény 226. § (1) bekezdése 3 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni e bűncselekményt.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott terhére rótt hivatali bűncselekményt, a Btk. 226. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettének. A vádlott a cselekmény elkövetésekor intézkedő rendőrként az 1978. évi IV. törvény 137. § 1/l. pontja alapján hivatalos személynek minősül, aki a jogszerű eljárás kereteit túllépve bántalmazta a sértettet. Ezzel maradéktalanul megvalósította az említett bűncselekmény törvényi tényállási elemeit.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott testi épség elleni cselekményét az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdése szerint minősítette. Az elsőfokú ítélet tényállása a váddal egyezően azt rögzítette, hogy a vádlott a mellette ülő, hátrabilincselte kezű, az első két ülés fejtámlája között fejével előredőlő sértettet bántalmazta, és ezzel neki nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket okozott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a sértett helyzeténél fogva védekezésre képtelen állapotban volt, ezért a vádlott cselekménye helyesen a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző, azonban a (3) bekezdés szerint minősülő védekezésre

képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sértés büntettének minősül. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítélet erre vonatkozó rendelkezését megváltoztatta, és a vádlott testi épség elleni cselekményét a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntettének minősítette.

A másodfokú bíróság a büntetés súlyosítása érdekében bejelentett fellebbezést nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, és nem tévedett, amikor a vádlottal szemben felfüggesztett szabadságvesztést és rendfokozatban visszavetést szabott ki úgy ítélve, hogy a vádlott rendőri szolgálatban megtartható. A másodfokú bíróság álláspontja szerint további enyhítő körülményként kell értékelni az időmúlást, mivel a vádlott terhére rótt cselekmény közel négy éve történt. A Fővárosi Ítéltábla az időmúlásra is figyelemmel nem értett egyet pénzmellékbüntetés alkalmazásával, mivel az nem szolgálna hatásosabban a büntetési célokat. Annak eléréséhez az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezmények elegendőek.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. december 4. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt s.k.
s.k.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné
bíró

Az Egri Törvényszék ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

, 2013. december 4. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke